

INFORME ESTRATÈGIC DE BADALONA

Reunió	Entrevista a l'Alcaldesa
Data	27/04/2005
Objecte	Primera entrevista
Lloc	Ajuntament de Badalona

ASSISTENTS

Ajuntament de Badalona	Alcaldesa	Sra. Maite Arqué
Ajuntament de Badalona	Directora de l'Escola del Mar	Sra. Maria del Mar Mascareñas
Ajuntament de Badalona	Regidora Medi Ambient, Sostenibilitat i Habitatge	Sra. Muntsa Niso
Ajuntament de Badalona		Sr.
Ajuntament de Badalona	Arquitecte municipal	Sr. Rafael Argelich
Pla estratègic litoral	Tècnica del Pla	Sra. Maria Xalabarder
Pla estratègic litoral	Coordinador General	Sr. Andreu Ulied

TEMES TRACTATS

Recepció de l'equip tècnic del Pla: **Andreu Ulied** i **Maria Xalabarder** per part de l'excel·lentíssima alcaldessa de Badalona, **Maite Arqué**, **Maria del Mar Mascareñas**, Directora de l'Escola del Mar, **Muntsa Niso**, Regidora Medi Ambient,

CARACTERÍSTIQUES DEL MUNICIPI

PLANS EN CURS

El planejament de Badalona està subjecte al Pla General Metropolità 1976, sobre aquest s'han introduït modificacions i reclassificacions de sòl. Enguany tramitaran planejaments per a la requalificació de sòl i l'increment d'habitatge per als pròxims anys.

Compta amb un Pla Estratègic dedicat a temes culturals, un Pla d'acció ambiental en el marc de l'Agenda 21 i un Pla Director per a la Societat de la Informació. Tanmateix participa en el Pacte Territorial per a l'Ocupació i el Pacte Industrial del Barcelonès Nord.

DINÀMIQUES DEL MUNICIPI

Badalona amb més de 200.000 persones, és el tercer municipi per nombre d'habitants de Catalunya i està inserit a la dinàmiques socio-econòmiques de la regió metropolitana de Barcelona. Dels municipis del PEL és, després de Barcelona, el segon més poblat. Els prop de 214.440 habitants viuen i treballen de manera molt integrada amb la capital. De fet, el ritme de creixement poblacional, ha estat molt similar al patit per Barcelona: una primera etapa, des de la segona meitat del segle XX, amb forts increments poblacionals per l'arribada d'immigració espanyola, per després passar a un alentiment i pèrdues poblacionals a partir de la dècada del 1980 (al 1981 s'havia assolit el màxim històric amb 229.780). Aquestes migracions internes es dirigeixen a àmbits menys densificats de la regió metropolitana i estan més lligades amb l'existència d'àrees densament poblades, amb la mobilitat i la contraurbanització, que a les estratègies del Pla General Territorial de Catalunya

Després del fort descens experimentat des de finals dels anys vuitanta, la població de Badalona, en el període 1998-2003, ha crescut un 0,57 % anual. Es tracta de l'inici d'una lenta recuperació deguda a una

nova onada immigratòria, aquest cop estrangera (actualment ja arriba al 6'25% del total), així com als canvis de residència d'habitants procedents de tota l'Àrea Metropolitana, que han densificant la ciutat i pràcticament exhaurit l'espai urbanitzable. Actualment, amb la construcció del Marina Badalona, un 40% dels nous nadius són gent de fora el municipi. Les taxes de població estrangera, concentrada majoritàriament als barris de La Pau, el Remei, Artigues, Sant Roc i la Salut, mostren una major presència d'immigrants procedents d'Àfrica (un 41%), per bé que també és notable el procedent d'Amèrica (un 26%) i d'Àsia (24%).

Badalona, és un dels municipis de l'Àrea Metropolitana que presenta una elevada taxa de joventut i menor taxa d'envelliment, així com de reposició de la població.

<u>% joves (0-14 s/total pobl.)</u>		<u>% adults (15-65 s/total)</u>		<u>Índex d'envelliment (65 i més s/total)</u>		<u>Recanvi pobl. edats actives (60-64 s/15-19)</u>	
Mat.	14,65	Sta. C.	72,8	Bad.	14,58	Mat.	69,69
Sab.	14,23	Bad.	71,59	Mat.	14,92	Bad.	74,55
Bad.	13,84	L'H	70,68	Sta. C.	15,08	Sab.	79,61
Sta. C.	12,12	Mat.	70,43	Sab.	17,14	Sta. C.	109,81
BCN	11,58	Sab.	68,62	L'H	17,86	BCN	113,39
L'H	11,45	BCN	67,18	BCN	21,24	L'H	114,68

FONT: Diputació de Barcelona. Xarxa de Municipis. Base de dades Hermes

Pel que fa a les expectatives de futur, des de l'Ajuntament i considerant les actuacions d'habitatge previstes, es situa l'horitzó potencial del municipi en uns 225.000 habitants. Considerant aquestes xifres i malgrat el municipi no pateix ara per ara dèficits importants en equipaments assistencials, caldrà planificar per al futur pròxim la provisió de nous serveis, especialment pel que fa tant a guarderies com a residències per a la gent gran.

Com a projectes innovadors destaca la futura creació d'un centre de formació i difusió musical, que rebrà el nom de Ciutat de la Música, i que s'ubicarà a l'edifici de l'antic Escorxador, al barri de la Salut. Aquest centre acollirà el Conservatori Professional de Música i tindrà un auditori de 1.000 places, un servei de documentació musical i un espai anomenat Factoria, que fomentarà la creació i acollirà actuacions d'estils diversos.

BASE ECONÒMICA

Les iniciatives més rellevants que tindran una transcendència en el futur desenvolupament econòmic del terme són: l'acabament del nou Port (Marina Badalona), el Polígon Guixeras i l'impuls del Badalona Centre Internacional de Negocis (BCIN), el Pla d'Ordenació d'Equipaments Comercials, la Ciutat Europea del Bàsquet, el Pla Director per a la Societat de la Informació, i el suport al sector textil-confecció. Tanmateix participa en el Pacte Territorial per a l'Ocupació i el Pacte Industrial del Barcelonès Nord. I a nivell de programes els desenvolupament de polítiques actives en favor de l'ocupació en el marc dels programes finançats pel FSE, i el desenvolupament de diversos projectes integrals d'intervenció en el teixit social i urbà, finançats per programes europeus, entre els que destaquen els Programes URBAN i Equal, amb l'objectiu de millorar l'ocupabilitat i la igualtat d'oportunitats, en línia amb l'estratègia europea per l'ocupació.

La taxa de desocupats (13'69%) està per sobre d'altres ciutats metropolitanas de característiques similars a Badalona (Sabadell, Hospitalet, Santa Coloma, o Mataró). Això no obstant, l'atur efectivament registrat ha denotat una tendència a la baixa en els darrers 5 anys, per bé que l'atur femení continua sent persistent. El 38'7% dels badalonins surten fora del terme diàriament per anar a treballar, aquesta taxa d'autocontenció, que relaciona el nombre de persones residents amb els llocs de treball localitzats, indica l'alt grau d'integració de la ciutat a l'Àrea Metropolitana i la necessitat de donar suport a la

generació d'activitats econòmica per reduir el residencialisme. Complementàriament a aquesta xifra, només el 56'88% dels llocs de treball oferts estan ocupats per persones residents a Badalona. Val a dir que les taxes formatives són baixes i denoten un cert risc de feblesa alhora d'afrontar els reptes de la nova economia basada en el coneixement i les noves tecnologies: només un 7,51% són diplomats i llicenciats, front al 20,17 % de Barcelona.

L'aposta del govern local badaloní en diversificar i equilibrar l'estructura econòmica de la ciutat, fa que es presti igual atenció geoestratègica i política a cada un dels sectors primari, secundari i terciari. La tendència dels darrers anys, paral·lela a la resta de la regió metropolitana, ha estat la disminució del pes relatiu de la indústria, alhora que s'incrementava el dels serveis. Amb tot, més del 80% dels afiliats a la seguretat social estan dedicats a activitats industrials, la qual cosa indica un dels percentatges més alts del litoral metropolità.

El sòl industrial i l'industrial-mixt ocupen 167,5 Ha de les 1.331,5 Ha de sòl urbà. Això representa un 12,58 % d'aquest sol urbà. La disponibilitat d'espai industrial i la promoció dels polígons, així com la seva relativa especialització, són una estratègia que dinamitzarà i reforçarà el sector a curt i mitjà termini. La inserció a la trama urbana dels polígons de les Guixeres i de Grandland, suposa, el primer, un sostre edificat de 164.702 m2 (en una superfície total de 13,01 ha.), apte per a prop de 300 empreses, i el segon, una superfície edificada de 136.000 m2, apte per 200 empreses.

Més de la meitat (51,3 %) de les 160 empreses demandants d'instal·lar-se a les Guixeres són majorment tallers de caire industrial. La resta són serveis, magatzems i comercial. Així en els 10 primers renglons tenim:

Nombre d'empreses demandants de sostres - Les Guixeres

▪ Tallers metal·lúrgics	23
▪ Tèxtil, calçat	15
▪ Alimentació i begudes	13
▪ Concessionaris cotxes	12
▪ Electricitat i electrònica	10
▪ Inversors	10
▪ Cial. papereria, editorial i arts gràfiques	5
▪ Fusteria i serveis	5

FONT: SACRESA

En el Parc Grandland ja s'han construït 36.000 dels 163.000 m2 previstos, i s'hi ha instal·lat 52 empreses que desenvolupen les següents activitats, segons els promotors:

- Investigació
- Disseny
- Noves tecnologies
- Informàtica
- Distribució (última milla)
- Arts gràfiques
- Indústria audiovisual
- Distribució tèxtil
- Serveis bancaris, missatgeria i restauració

La previsió total de llocs de treball a Grandland pel 2008 és de 2.500 llocs. La procedència de la majoria d'empreses correspon a la reubicació d'empreses situades en terrenys del sector del port, del Poblenou de Barcelona i nova creació.

Situat al costat del nou polígon industrial Les Guixeres, el Badalona Centre Internacional de Negocis BCIN és el Centre de Convencions de Badalona i com a tal ofereix sales per a la celebració de congressos, convencions i reunions, així com els serveis annexos de càtering, traducció simultània, etc. Altre espai d'impuls econòmic el constitueix el Parc Empresarial de Badalona Sud, en les proximitats del front costaner ara en transformació. Es preveu que el cost i els beneficis derivats de la localització que aquests polígons ofereixen, són atractors d'un tipus d'activitat més especialitzada i amb major valor afegit que la indústria tradicional que ocupava, fins dates molt recents, gran part del front marítim de Badalona.

El turisme, en tant que element dinamitzador i econòmic de la ciutat, és encara poc utilitzat com a recurs per enriquir l'estructura econòmica de la ciutat. Malgrat que els 3'5 km de platges de què disposa són emprats sobretot durant el període estival, l'administració local té intenció de promocionar activitats lúdiques al llarg de tot l'any com concerts, sardinades i altres per tal de dinamitzar-la. La no disponibilitat de suficients productes turístics (Badalona té 13,74 places turístiques per 10.000 habitants enfront les 227,5 de Barcelona), fa que la ciutat sigui poc competitiva a nivell metropolità, per bé que el potencial de creixement en aquest àmbit és altíssim.

Segurament el projecte de major embergadura en curs és la construcció del nou port esportiu i pesquer de Badalona i totes les actuacions de reforma i millora urbana associades. El Port de Badalona reportarà una reactivació econòmica per a la ciutat, i un increment dels llocs de treball considerable. L'estudi econòmic del port, conjuntament amb el Polígon les Guixeres, preveu la generació d'entre 5.500 a 6.500 llocs de treball, és a dir, una creació d'ocupació del 10 al 12% sobre el nombre total d'ocupats de Badalona. La segona fase del port, la construcció d'un canal que s'endinssa a la ciutat, allotjarà a banda i banda, 178 amarradors per a baixells esportius i, en tots dos cantons, també hi haurà locals comercials relacionats amb l'activitat nàutica, pallols, serveis per als amarristes i aparcaments.

Tanmateix, la creació de nous equipaments i ampliació de l'oferta turística, d'oci i negoci de la ciutat (hotels, oficines, etc), vindrà acompanyada del reforçament del sector pesquer d'intre del mateix recinte. Està previst que moltes de les barques mitjanes i petites que actualment tenen calatge al port de Barcelona, es tralladin a Badalona, com a nou centre aglutinador d'aquesta activitat tradicional amb potencial de creixement a curt i mig termini.

OCUPACIÓ DEL SÒL

Badalona està solcada per les principals vies de comunicació de l'angle nord-oriental del continu central de la regió metropolitana, té una densitat de població força elevada, per bé que hi ha diferències notables entre uns barris i altres.

En conjunt, la ciutat té un model residencial compacte, amb una majoria de teixits residencials, o residencials i industrials, amb habitatges en blocs. Els molts barris de Badalona són heterogenis i diversos, i, tot i que tenen característiques comunes, es podria continuar treballant per reforçar la seva connexió, sobretot peatonal, a través de grans eixos.

Els barris, tenen una gran importància en la configuració dels elements vertebradors que articulen la ciutat i poden contribuir a ordenar-la. A bona part d'aquests, els elements territorials bàsics, les rieres i els torrents, marquen el seu límit exterior, el camí tradicional de comunicació amb la resta de la ciutat i l'àrea on s'han instal·lat els primers equipaments i zones verdes perquè es van acabar d'urbanitzar més tard. Com a llocs de pas, les rieres i els torrents primer són camí i sovint després són lloc de trobada. Als resta de barris més consolidats, els carrers que segueixen la riera o el torrent són el nucli comercial i l'eix més important.

L'estructura urbana del terme s'organitza de la següent manera: El cinzell muntanyenc constituït per la serralada de Marina, que comprèn un 35% del territori municipal, i és objecte de diferents figures de protecció ambiental tot i que inclou alguns sectors d'urbanització aïllada. A continuació La serra de can Mena i els altres turons de la seva perifèria de la serralada de Marina (Can Cabanyes, Morera etc.). A diferència de la serralada de Marina que està protegida i feblement urbanitzada, les serres i turons que descendeixen cap al litoral estan fortament urbanitzats. El relleu format per turons, elevacions secundàries i els seus fondals està habitat per més de dues terceres parts de la població de Badalona i concentra una bona part de les noves activitats industrials i comercials previstes. Aquesta part de la ciutat està emmarcada per les dues grans vies de comunicació metropolitanes, la C-31 i la B-20. Precisament, una de les propostes del consistori municipal es refereix al fet de preservar el parc forestal verd per sobre de l'autopista B-20 com a patrimoni del municipi.

Finalment, a la plana litoral o la franja costanera, a grans trets el sector que queda sota la C-31. Amb la ciutat vella i les traces dels diferents eixamples, comprèn la tercera part del total de la població, i els serveis i equipaments administratius centrals.

De entre els projectes de rehabilitació urbana, destaca l'ideat per al barri de Serra d'en Mena, en el límit entre Badalona i Santa Coloma. Aquest va créixer de forma espontània durant les dècades 50 i 60. Concretament, el conformen el conjunt de 7 barriades que comparteixen un origen i estat similars. Actualment, a la ja alta densitat de població se li afegixen noves onades immigratòries, sobre un àrea amb alts índexs de pobresa i marginalitat. Aquest barri va ser presentat i aprovat a la primera convocatòria de la Llei de Barris. El projecte té l'objectiu de vertebrar tot el teixit urbà, crear equipaments i nous espais públics, facilitar la seva connectivitat, així com la supressió de barreres arquitectòniques i la reordenació del trànsit rodat. Tanmateix, incorpora un programa de millora socioeconòmica per la zona, amb foment de la formació professional, ajudes a la joventut i els infants. En resum, els reptes que afronta el barri i que han estat especificats en la proposta d'actuació són: elevades taxes d'immigració, inseguretat ciutadana, especialment en els parcs i espais públics, mala qualitat dels habitatges, així com per l'existència de bosses d'infra-habitatge; la insuficiència i mal ús dels espais públics; els problemes d'accessibilitat a les parts més altes de l'àrea, i la insuficiència de comerços a les zones properes a la carena. Es preveu que l'eix urbà vertebrador serà el carrer Circumval·lació, entre el carrer Ramiro de Maeztu i el carrer Mercuri.

Altres barris en procés de millora i rehabilitació urbana són Sant Roc, Canyet i Bonavista. En el primer, els estralls de l'aluminosi van obligar a idear un pla de microcirurgia urbana força complex però efectiu, mitjançant el qual es van substituint els blocs afectats per la creació de nous en el mateix sector, amb el consegüent trasllat de residents. Sant Roc acull una elevada concentració ètnica gitana i ara comença a rebre presentar també alts índexs d'immigrants atrets per una de les zones amb preus més baixos de l'Àrea Metropolitana. Aquesta situació comporta no pocs problemes d'integració i pobresa. Canyet i Bonavista, per la seva banda, compten també amb un Pla Especial de reforma per la millora d'instal·lacions dels edificis, així com d'accessibilitat.

Pel que fa als grans projectes de creació de ciutat destaquen:

Transformació façana litoral -Port de Badalona:

L'ambiciosa remodelació que afronta la ciutat no preveu només la construcció del Port. Afronta la transformació de dos quilòmetres de costa, des de les característiques tres xemeneies fins a la fàbrica Anís del Mono. Una àrea que s'integrarà en la trama urbana de la ciutat. La regeneració permetrà ofertar uns quatre mil habitatges nous, urbanitzar, crear un sistema viari, noves infraestructures i equipaments, un passeig marítim que connectarà amb Montgat i amb el territori Fòrum i incorporarà el Pont del Petroli, nous col·lectors i moderns sistemes de recollida de residus. Destacar dues actuacions molt importants

desplegades en el marc d'aquest projecte: la renovació de la xarxa de clavegueram i del col·lector interceptor de Llevant i el tractament dels sòls on havia estat instal·lada la indústria química de la Cros.

Dins d'una estratègia de remodelació del front litoral de la ciutat de Badalona, la intervenció que s'està duent a terme al Port s'estructura en dues fases. En una primera, s'està construint la infraestructura portuària, des de la via del tren fins el mar: molls, dics, contradics, zona de capitania, una àrea comercial, llotja i moll pesquer, zona de marina seca i tallers i escola de vela. En una segona fase, s'abordarà la construcció d'un canal que s'endinsi dins de la ciutat i connecti amb el Pavelló Olímpic a través d'una zona verda.

En definitiva, és un procés que s'inclou en la recuperació del front marítim de tot el litoral barcelonès i que transformarà l'entorn degradat pel desús de l'activitat industrial (Cros, Campsa, Bórax, Caci) en una nova centralitat. Aquesta transformació està recollida en el Pla Especial Façana Marítima de Badalona, aprovat l'any 1986, que engloba tres àmbits: Sector A-1, Sector A-2, Sector A-3. L'objectiu que persegueix aquest planejament era reconciliar la ciutat amb el mar, passant a us residencial familiar el sòl que havia estat ocupat més de cent anys per indústries majoritàriament químiques situades a primera línia de mar. Una de les principals virtuts és que redueixen en un 50% la superfície construïda.

La construcció del canal i la remodelació urbanística del barri del Gorg són la fase de la segona fase del Port. Un canal de 350 metres de llarg i 40 d'amplada (amb una superfície d'aigua aproximada de 14.160 m²) que s'endinsarà en la ciutat i que connectarà amb el Pavelló Olímpic Municipal a través d'un parc públic de també 300 metres. La presència del ferrocarril suposarà haver de construir un pont perquè el tren superi el canal i fa que les embarcacions que es puguin amarrar en el canal siguin de petites eslores i a motor. Tota aquesta remodelació estarà enllestida al llarg de l'any 2006

La Ciutat Europea del Bàsquet:

Aquest projecte omplirà el barri del Gorg d'activitats relacionades amb el món del bàsquet. Serà un centre d'oci, amb sales de cinema, boleres, comerços, pistes poliesportives, un gran gimnàs i un element insígnia: una pilota de bàsquet gegantina, de 36 metres de diàmetre, dins de la qual s'ubicarà el museu. La superfície total del complex serà de cent mil metres quadrats.

Està previst que el club Joventut de Badalona i el seu soci, la constructora Sacresa, inaugurin el novembre de 2006 la Ciutat del Bàsquet, com a parc temàtic i comercial amb més de 100.000 metres quadrats dedicat al bàsquet. L'objectiu és, d'una banda, garantir la supervivència econòmica de la Penya i, per l'altre, ser la pedra angular perquè la ciutat es converteixi en un referent de la canasta a tot Europa. S'esperen un mínim de quatre milions de visites a l'any, els més de deu mil metres quadrats de superfície comercial, els 6.500 de sales de cinema, els 1.200 d'aparcaments subterranis, la pista de bitlles, el centre de musculació i una pilota de bàsquet de més de trenta metres de diàmetre dedicada a la restauració. Tot això per sobre de l'autopista, a l'alçada del pavelló olímpic, a fi d'engrandir el centre de Badalona i ajudar a articular la ciutat.

Pla Especial de Sant Crist i Coll i Pujol i Sector de Canyadó:

Ambdós són projectes de rehabilitació de teixits urbans obsolets. El primer és una peça de considerable mida al mig de la ciutat, on es preveuen operacions de creació d'habitatge, la instal·lació del Corte Inglés, així com un parc urbà amb vocació de nou centre articulador del teixit urbà, que podria acollir la futura estació intermodal de Badalona. Pel que fa al sector Canyadó, en la façana marítima nord, es preveuen 450 habitatges i la recuperació, ja feta en part, de la riera del mateix nom, com a eix verd.

INFRASTRUCTURES I MOBILITAT

Les dues vies ràpides que creuen Badalona (B20 i la C31), paral·leles a la costa, generen, en alguns punts, notables impactes ambientals, acústics i visuals en el teixit urbà que travessen, així com impermeabilitat en la mobilitat en la direcció mar-muntanya. D'altra banda, el pas del ferrocarril per la primera línia de costa, també constitueix una barrera difícilment franquejable. Actualment, ja existeix un avantprojecte de la Direcció General de Carreteres, que tracta d'evitar de minimitzar aquests impactes. Pel que fa al ferrocarril, hi ha estudis que analitzen la possibilitat de treure'l de la façana marítima, i soterrar-lo pel centre, entre la línia 9 i 4 de metro o més al nord. En qualsevol cas, totes les opcions valoren com a necessària l'actuació supralocal, conjunta per a tot el Maresme.

El PDI preveu actuacions de millora de transport públic a Badalona que solventaran els dèficits de servei actuals. El perllongament de les línies de metro fins al centre de la ciutat, (L-2, L-4, L-9 i el tramvia) millorarà notablement les connexions i serà un salt qualitatiu per poder oferir alternatives al vehicle privat. La perllongació de la L2 fins al centre de Badalona està pressupostada en 31 Milions d'euros. Les obres van ser adjudicades des de finals de l'any passat. L'estació de Badalona Centre tindrà dos accessos: un a l'avinguda Martí Pujol i un altre al carrer de la Creu. S'espera que estigui enllestit el 2007.

Un altre dels projectes en estudi és l'ampliació de la capacitat de l'actual carretera B-500, per tal d'enllaçar més ràpidament Badalona des de l'autopista B20 cap el nord amb el corredor del Vallès.

MEDIAMBIENT

En el marc d'un procés d'Agenda 21, després de quatre anys de treballs, 92.000 euros i la participació de 900 ciutadans, Badalona ja disposa d'un Pla d'Acció ambiental, un diagnòstic dels principals dèficits de la ciutat en l'àmbit del medi ambient i s'han establert nou línies d'actuació prioritàries, que es concreten en 209 accions a desenvolupar en els pròxims deu anys.

En general, les problemàtiques ambientals detectades al municipi són:

- Regressió de les platges.
- Presència de sòlids flotants i escumes al mar
- Alt risc d'incendi forestal (pressió antròpica forta a la serralada de Marina)
- Sòls contaminats
- Augment producció de residus i poc reciclatge
- Augment del consum dels recursos naturals i de les energies no renovables
- Pas de la C31 per la zona urbana,
- Soroll
- Increment trànsit: ús vehicle privat
- Transport públic intern deficitari

Entre les accions proposades, les més nombroses fan referència a la «mobilitat de qualitat», que implica fomentar el transport públic i reduir l'efecte barrera de les autopistes. Es proposa pacificar el trànsit al centre de la ciutat i reduir la velocitat de la circulació prop dels centres educatius, així com fer una nova ordenació de l'espai per a aparcament dels vehicles privats. Altres accions que es promouran seran noves línies de microbús per connectar els barris i adaptar tota la flota de Tusgsal per a persones amb mobilitat reduïda. Pel que fa a l'autopista, es pretén condicionar els passos, sobretot per millorar la connexió dels barris de Pomar i Morera amb el centre, i es proposa augmentar el nombre d'entrades i sortides, en especial a la C-31. També s'estudiaran si calen nous passos per sota de la via del tren per accedir a la platja. L'informe també estableix diverses mesures per aturar la degradació de la serralada de Marina, com ara augmentar la vigilància i recuperar rieres i fonts naturals. I en relació al consum de recursos naturals es proposa l'estalvi d'energia i d'aigua, així com promoure les energies renovables, i el millor aprofitament de l'aquífer.

D'altra banda, entre les iniciatives innovadores encetades per l'Ajuntament, destaquen la restauració de la pedrera de La Vallensana, el Conveni de col·laboració amb l'EMSHTR per inspeccionar indústries (aigües residuals), el Programa de Compra Verda, el projecte "Emporta't el sol a casa" de promoció de l'estalvi i eficiència energètica i de les energies renovables (solar). Tanmateix, s'han posat en marxa el Pla director d'aprofitament de les aigües freàtiques i, el Pla director de carrils bicicleta.

La serralada de Marina és l'àrea natural més rellevant de Badalona, i no únicament per les seves dimensions (el 35% del sòl municipal), si no també per la varietat de paisatges naturals i agrícoles que conté i, especialment, perquè ha contribuït a dibuixar, amb els cursos d'aigua, una bona part de les lògiques de la ciutat construïda. El planejament que ordena i protegeix la serralada de Marina estableix uns límits d'ús, però no defineix la relació de la ciutat amb aquest àmbit. Aquest pot ser l'espai d'oportunitat per a la creació d'una nova façana del terme, que configuri noves relacions entre la ciutat i la muntanya.

És, tanmateix, una zona d'alt risc d'incendis, que són la principal causa de degradació en les comunitats naturals. Tota la gestió que es porta a terme a la Serralada està orientada a prevenir aquest risc: recuperació i mantenint d'un mosaic de comunitats vegetals mitjançant diverses actuacions de reforestació i a la preservació de la biodiversitat. Es disposa també de plans de prevenció i de recuperació després dels incendis.

Pel que fa a les platges de Badalona, es constata que totes pateixen regressió de sorra. Tècnics municipals estimen que en quinze anys s'ha perdut una mitjana d'entre 10-15 metres d'amplada. La neteja i el manteniment de serveis de platja es porta a terme des de la Mancomunitat de municipis de l'AMB. Actualment es disposa d'un Pla de prevenció i de gestió dels riscos que es produeixen al mar i al litoral. Hi ha un tram del litoral que cal recuperar. Es tracta de la zona de la Lejia Conejo: Platja antigament ocupada per indústries però amb un potencial de recuperació important. S'ha de fer la descontaminació del terreny, la retirada de l'escollera i de restes d'edificacions i la recuperació de l'espai com a platja. S'ha demanat aquesta actuació al ministeri de Medi ambient que és l'administració competent.

Els fons marins són bàsicament sorrencs amb presència a partir dels 25m d'alguna barra rocallosa.. Cal avançar per recuperar dintre del possible la praderia de posidònia que fins a la dècada dels anys 70 existia front aquesta costa.

Las característiques morfològiques del territori del terme municipal fa que hi hagi un gran desnivell des de les muntanyes fins el pla (400 metres d'alçada en algun punt de la Serra i tan sols entre 4, i 5 Km de recorregut fins el mar. Aquestes fortes pendents condicionen el curs de les rieres i en determinen el seu caràcter, sovint torrencial, que produeix inundacions a la part baixa de la ciutat. Hi ha un total de 17 km de rieres, més 50 km de torrents perpendiculars, moltes d'elles es troben en mal estat, per que s'han utilitzat tradicionalment com a abocadors, horts i ocupacions il·legals. Actualment existeix un Pla de gestió de rieres que intenta garantir la seva funcionalitat hidràulica i la seva preservació com espais naturals, connectors i tallafocs, així com equipaments de lleure. La gestió es porta a terme des dels capçals dels torrents, les vessants, les entrades en el clavegueram i la sortida dels sobreixidors al mar.

Pel que fa al sanejament, la xarxa disponible és integrada. Les aigües residuals es recullen en el col·lector interceptor de Llevant i són conduïdes a la depuradora de Sant Adrià. El manteniment de la xarxa de sanejament la porta a terme L'Ajuntament des del Departament de manteniment de la via pública (clavegueram) i el del interceptor de Llevant EMSSA.

Finalment, per a la recollida selectiva, s'aplica el Programa de Gestió de Residus Municipals de l'EMSHTR (PGRM) que implica la recollida de la fracció orgànica i del rebuig porta a porta en el barri del centre i la recollida selectiva a la resta de la ciutat amb diferents tipus de contenidors. La recollida de la fracció orgànica no es dona encara a tota la ciutat. A Badalona es disposa de dues deixalleries i dels serveis de deixalleria mòbil. També hi ha el monodipòsit de terres i runes de La Vallensana

EDUCACIÓ AMBIENTAL

Badalona ha estat ciutat marinera. El llarg i suau relleu de la seva façana costanera és un referent constant per la seva gent i la seva història. L'Escola del Mar, Centre d'Estudis Marins de Badalona es va crear l'any 1987 amb la voluntat de mantenir vius els vincles que uneixen els badalonins amb el mar, potser oblidats per la instal·lació massiva d'indústries metropolitanes a la primera línia de costa. Com a nexa d'unió entre Badalona i el mar, un dels objectius de l'Escola del Mar és recuperar, mantenir i divulgar la memòria històrica de la ciutat. La pesca, la corderia, la navegació i el lleure a la platja en són alguns exemples. Un altre dels seus objectius és sensibilitzar i donar a conèixer aspectes de la biologia i l'ecologia del mar Mediterrani, tot activant els mecanismes que permetin promoure actituds de respecte envers el mar.

A la Masia de can Miravitges l'Ajuntament disposa de l'escola de Natura Angeleta Ferrer un centre dedicat a la descoberta del medi natural de la serralada de marina i a la sensibilització envers la seva conservació. Aquest centre va ser creat l'any 1979 i es troba en una zona de gran importància natural.

GESTIÓ MUNICIPAL

El PTGC situava Badalona en una àrea que es qualifica com a "pendent de desdensificar" i "pendent de desenvolupament qualitatiu del continu edificat", però no establia cap determinació específica en aquest sentit. Els municipis de l'àmbit metropolità, com Badalona, estan a l'espera de l'aprovació del pla parcial de les comarques metropolitanes per poder desenvolupar els seus propis planejaments i no dependre de les determinacions del PGM del 1976.

El PTGC proposava la desconcentració i el reequilibri territorial, però la manca d'un planejament específic per a les comarques metropolitanes va accentuar la indeterminació i va afavorir el fet que, ciutats com Badalona no formin part de les prioritats en l'acció territorial. Els diversos plans d'infraestructures, fins ara, havien potenciat l'ús del vehicle privat en aquest àmbit; ara, però, s'incrementaran les inversions en transport públic. Cal però abordar i planificar el municipi com a unitat complexa no dependent de les necessitats de Barcelona, si no en correlació i cooperació amb aquesta. Segons l'alcalde de Badalona, la ciutat "ha de tenir de tot perquè no pugui ésser considerada un districte de Barcelona".

REPTES I PROJECTES DE FUTUR

SÍNTESI

TEMES CLAU	DINÀMIQUES/REPTES	PROJECTES
Protecció restauració paisatge litoral amb criteris de sostenibilitat		
Protecció espais litorals no urbanitzables	Alt risc d'incendi forestal	
Regulació i reconversió usos periurbans		
Restauració ecològica del paisatge litoral		Recuperació de Les Plataformes Tractament passeig marítim
Millora de la qualitat de l'aigua marina	Episodis de contaminació marina	Sistema anti descàrrega del sistema unitari
Restauració ecològica dels fons marins	Mal estat dels fons marins	Recuperació alguer de Badalona
Restauració i manteniment de rieres i prevenció d'inundacions		Recuperació ecològica rieres

Milliores en la capacitat i l'eficiència en les xarxes de sanejament		Pla director de clavegueram Estudi de construcció de sistemes anti DSU
Garantia d'abastament d'aigua		
Regeneració i prevenció de la pèrdua de sorra de les platges	Pèrdua de sorra a les platges	
Reducció i valorització de residus		
Impacte d'infraestructures puntuals	Pas de la C31 per la zona urbana	
Desenvolupament de noves centralitats a les ciutats litorals		
Rehabilitació de barris i urbanitzacions disperses de baixa qualitat		Rehabilitació de barris: Serra de'n Mena i Gorg
Desenvolupaments d'habitatge integrat amb activitats		Actuacions al front marítim
Desplaçament i soterrament del ferrocarril		Desplaçament i soterrament del ferrocarril
Millora de la mobilitat interior: peatonalització i promoció d'eixos urbans comercials		Pla de mobilitat Pla director de carril bicicleta
Millora dels serveis de transport públic		PDI (linies metro, nova estació, Tram Besòs)
Reorganització de les carreteres en una xarxa jerarquitzada		
Millora del passeig marítim		Projecte del passeig marítim
Promoció d'activitats econòmiques avançades al litoral		
Modernització de l'estructura econòmica		Ciutat Europea del Bàsquet Marina Badalona: creació d'un port esportiu Desenvolupament del polígon Les Guixeres
Reconversió turística		Pla d'Hotels (en curs). Badalona Centre Internacional de Negocis com a Centre de Convencions.
Reconversió de l'activitat agrícola intensiva		
Reconversió de l'activitat pesquera		
Manteniment de la cohesió social		
Millora de la formació de la població		
Revitalització dels teixits socials i de la significació dels llocs i esdeveniments		
Equipaments socials (educatius, sanitaris i culturals)		Ciutat de la Música. Pla d'equipaments
Identificació i significació del paisatge litoral		
Valorització de les activitats culturals com element de dinamització econòmica		
Valorització del patrimoni cultural com a recurs educatiu		
Suport als teixits socials i les xarxes interculturals		
Gestió integrada del litoral		
Gestió ambiental i dels serveis socials i culturals		
Reequilibri financer dels municipis litorals		
Institucionalització de la cooperació supramunicipal		
Gestió de la informació i el coneixement. Atenció al ciutadà.	Manca de serveis on-line	
Participació ciutadana i institucional		

ACORDS

L'Oficina tècnica del Pla estratègic Litoral acorda proposar enviar l'acta de la entrevista a **Maria del Mar Mascareñas** a fi i efecte de que aquests la pugui esmenar.

xalabarder@mcrit.com

